

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 120 Lei
Pe jumătate . . . . . 60 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Alba-de-jos
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 4 Lei a doua și a treia oră 2 Lei.

Invățătura înainte..!

— Oamenii învățați, oamenii pătrunși de iubirea deaproapelui, trebuie să deschidă căile fericirii pământești. —

Am zis în numărul trecut al gazetei, că lucrătorul intelectual (cu mintea) trebuie să fie înainte-mergătorul. Munca lui, născocirea lui, a ușurat și va ușura totdeauna munca fizică (trupească).

De pe timpul lui taica Traian și până azi, țaranii noștri ar fi rămas tot un fel de robi scurmători de glie cu vituțele lor, dacă oamenii de știință, apoi fabricanții — adevărații *lucrătorii intelectuali* — nu ar fi născocit pluguri mai bune și unelte de toată minunea. Astăzi nu se scurmă pământul numai cu plugulețe de lemn, trase de vaci — lucru de oameni săraci —, ci avem pluguri de fier, mai spornice la brădat, trase de vite mici, ori vite mari, după starea omului. În timpul mai nou avem și pluguri cu motoare (autotractoare), cari trag 4—5 brezde deodată, în afunzime de 1/2 metru, iar conducătorul nu se năcăjește pohnind din biciu pe lângă boi, ci stă colo, pe motor, înainte, duhănește ca un domn, iar mișcarea mașinei și afunzimea arăturii le potrivește și cormănește pe ușor, aproape jucându-se, cu niște rotițe și șuruburi. Iată ce putere minunată i-a pus în mână știința, o putere mai mare decum ar avea-o zece boi zdraveni, injuțați la plug! Dacă conducătorul (șoferul) e treaz și cu mintea la loc, motorul îl ascultă umilit, benzina pufăie în tact viguros și tot plugul merge regulat, ca un ceas, brăzdând câte 5 iugăre la zi și mai bine.

La cosirea nutrețurilor, la îmblătirea (treeratul) păioaselor, mulți proprietari s'au deprins azi să lucreze cu mașini, știind că lucrează mai repede și mai ușor decât cu puterea brațelor. Și iată, că până și în plugărie, *adevărată desrobitoare a omului și a animalelor este știința!*

Cu tot dreptul, dela știință trebuie să așteptăm deci și prefacerea societății, iar nu dela neștiință și războaie. Nu ne putem încălzi de un corp rece, nici nu ne putem lumina dela întunec. În același mod, înaintarea popoarelor nu o putem aștepta dela oameni lipsiți de lumina învățaturii sănătoase și lipsiți de căldura inimii. Oamenii învățați, oamenii pătrunși de iubirea deaproapelui, trebuie să deschidă căile. Menirea lor e mare și sfântă. Și dacă în societatea tulburată de azi, oameni ca aceștia abia pot trăi, — ne vom aduce aminte, că Isus Hristos și apostolii de mulțori nu aveau unde să-și plece capul, iar astăzi li-se ridică biserici și catedrale strălucite în toate părțile pământului. Popoarele nu-și știu preții oamenii mari decât la sute de ani după moarte. Așa a fost totdeauna. Așa este și astăzi. Ceeace nu însem-

nează ca tot așa să fie și în viitor. Națiunile culte încep a-și preții oamenii aleși, după vrednicie și chiar mai presus de vrednicie. În Anglia, în Franța, în America, Italia, Germania și chiar la Unguri: un om de peană poate trăi ca un grof. Munca lui intelectuală e cinstită, cetită și bine plătită. La noi ar putea muri de de foame, ca odinioară bietul Șincai, care a colindat toată țara cu Cronica Românilor în desagi, până l-a ajuns moartea, te miri unde.

Scurt și cuprinzător: rostul lucrătorului intelectual în societate, este ca rostul minții în trupul omului. Ce se alege din omul, care și-a pierdut mintea? E un mort viu, ba în stare mai primejdioasă decât un mort, căci poate face multe rele, dacă nu-l internează cineva în spitalul de nebuni.

— Ce se poate alege din o societate, dacă nu e condusă de oameni înțelepți?

— Rămâne ca o turmă necuvântătoare, care se poate strica ea pe sine însaș, dacă nu o sfășie mai degrabă lupii străini...

Este deci pe deplin lămurit rostul învățaturii sănătoase în tocirea viitoare a societății. Lucrătorul intelectual: ne deschide și luminează cărările nouă ale vieții; ușurează munca fizică a oamenilor și animalelor; conduce cu tact și măsură înțeleaptă societatea. **Gavril Todica.**

Vești din Câmpie.

Nu vor uita nicicând bunii credincioși din comuna *Grebeniș* ziua de 15 Septemvrie. Va fi pomenită din copii în copii cu bucurie și recunoștință, căci în ziua aceasta au avut în mijlocul lor pe Înaltpreasfinția Sa Dr. Vasile Suci, Mitropolitul Elajului.

Poporul blajin din Grebeniș era cu ochii scâldați în lacrimi, dar nu de întristare, ci în lacrimi de bucurie, căci Păstorul mare a venit în mijlocul lor să-i vadă și să-i mângăie.

Mult timp a fost părăsit poporul blând al Câmpiei, trist a fost trecutul său de iobag, dar Dumnezeu i-a întors durerea întru bucurie. Pământul pe care l-a muncit veacuri de-a rândul în starea tristă a iobăgiei, azi este muncit de stăpânul lui adevărat, de popor.

Tresărit-a de bucurie inima poporului din Grebeniș la vestea sosirii Înaltpreasfinției Sale, făcut-a pregătiri înfrigate ca să-l primească după vrednicie. Banderii, porți triumfale, poporul întreg cu mic și mare, toate arătau că Grebenișenii au azi sărbătoare, iar când a apărut căpetenia bisericii, o mulțime neșpusă a erupt în strigăte puternice de bucurie.

Ziua de 15 Sept. a fost o manifestare puternică de iubire către șeful bisericii noastre unite cu Roma, și o dovadă despre credința neînfrântă către această biserică.

Roadele acestei vizitații se văd acum și vor rămânea păstrate cu sfîntenie în inimile credincioșilor.

Iar la despărțire cu lacrimi în ochi a fost petrecut arhierul de credincioși, cari li alduiau toți pașii. Salutată în urmă de către credincioșii din comuna Band, vlădica cel iubit părăsește în 16 Septemvrie Câmpia. — *Petru Sabău.*

Trei porunci.

— Cari ar trebui ținute și nu se țin. —

Noi creștinii cei dreptcredincioși credem, că Dumnezeu a dat poporul israelitean zece porunci să le țină, și ei au făgăduit că le vor ținea. Acestea și noi creștinii le-am primit și suntem datori a le ținea.

Mai mari bisericii încă ne-au dat cinci porunci, și noi pe toate le-am primit și am făgăduit că le vom ținea.

Aici fac amintire despre trei porunci dumnezeiești. A treia poruncă alui Dumnezeu este:

Să sfințești ziua Sâmbetei, în legea nouă, Dumineca.

Această poruncă este cea mai rău ținută decât toate celealalte. Creștinii din zilele noastre în loc de a sfinți ziua Duminecii cu rugăciuni și cu mergerea la biserică, mai bucuroși merg la adunări cu danșuri și băuturi beșive, începând de Sâmbătă seara până Duminecă seara la 12 ore. Unii merg la crâjmă, alții la târg, alții în uliță la tot felul de vorbe nefolositoare. (Cetește la a 5 carte alui Moisi cap 5 vers 14).

Dintre poruncile bisericesti două se țin mai rău. Porunca întâi este:

Să ții sărbătorile cele alese și legate.

Și porunca a cincea: să nu faci nuntă în unele timpuri oprite ale anului.

Sunt multe sărbători legate și cu ținere și oamenii lucrează în ele. Sunt multe nelegate și oamenii le țin. Am fost odată într-o comună din Maramurăș, în ziua Crucii, 14 Septemvrie. Am mers să văd cum se ține sărbătoarea. Oamenii au mers de dimineață toți, în clacă la fân, cu carăle. Alții, tot cu carul, după ghindă. În ziua de sfânt Ilie unii au lucrat, unii au serbat. La 3 Decemvrie noi serbăm sărbătoare legală, alții lucrează ce vreau. În sfintele sărbători biserică e goală. Iar crâjmele, târgurile, drumurile, pline de creștini. Tot felul de petreceri cu băuturi beșive, cu danș, numai în sărbători și spre sărbători au loc.

Să nu faci nuntă în unele timpuri ale anului,

spune a cincea poruncă. Adevărat, la noi mai de mult erau oprite toate adunările cu danșuri în postul mare, în postul Sămpetrului, în postul sfintei Mării, în postul Crăciunului (până la 7 Ianuar), în săptămâna albă, în ziua Paștilor și toată săptămâna luminată și Dumineca Tomii și ziua Rusaliilor. Ba unii preoți nu primesc în sărbători nici logodne cu danș. Acum în anul 1925 s'a început postul sfintei Mării Sâmbătă, în 1 August. Și a trecut ca o sabie prin inima mea, că s'a început postul cu o nuntă cu danș. Sâmbătă și Duminecă tot nuntă și

danș. Oare așa au început primii creștini sfințele posturi, cu nunte și cu danșuri?

La nașterea Domnului, în loc de colinde, danș și chiuituri toată noaptea. La Botezul Domnului așa, la Paști, chiar și în ziua dintâi, danș. Părerea mea ar fi ca să ne ținem de așezămintele sfinților părinți și ce ei au făcut, noi să nu stricăm. Căci Domnul nostru Isus Hristos a zis cătră apostoli și urmașilor lor: „Câte veți lega pe pământ vor fi legate și în ceriu și câte veți deslega pe pământ vor fi deslegate și în ceriu”. Eu, legat aici pe pământ nu văd nimic; numai toate deslegate, toate slobode. Sunt acum de 50 de ani și eu n'am văzut, nici n'am auzit să se fi început cândva vre-un post cu nuntă. Sâmbătă, ziua primă a postului, nuntă, danș, toată noaptea, danș Duminecă în timpul sfintei liturgii, chiuituri și danș.

Ar face bine mai marii bisericii și cu conducătorii statului, să mai împuțineze din prea multele deslegări, barem Dumineca să fie crâjmele închise și în sărbătorile mai mari. În trecut am avut preoți cari mai cu mare grije se îngrijeau, cum țin oamenii sărbătorile, câți concubinari sunt și li sileau la căsătorie. Acum și în comuna mea sunt mai mulți concubinari, fără piedică de căsătorie și nu-i silește nime la căsătorie.

Al tuturor creștinilor drept credincioși, de bine voitor

George Cupcea
plugar în comuna Breb
(jud. Maramureșului.)

Cum stă lumea și țara.

Partidul Național în Dobrogea.

În vederea luptelor parlamentare Partidul Național din bună vreme a pornit un șir de adunări populare în toată țara. După marile adunări din Ardeal, Partidul Național a vestit o mare adunare populară în Dobrogea unde se vor duce să vorbească fruntașii ardeleni ai Partidului Național. Poporul din acea parte a vechiului regat dorește foarte mult să vadă și s'audă pe fruntașii noștri din Ardeal, dela cari așteaptă mântuirea țării din ghiarele politicianilor hrăpăreți.

Adunarea se va ține nu peste mult. Poporul din Dobrogea o așteaptă cu mare nerăbdare.

Groznică rupere de nori în Iaponia.

În Iaponia o puternică rupere de nori a pricinuit revărsări uriașe de apă în partea de mijloc a nenorocitei țări, peste capul căreia Dumnezeu a trimis în vremea din urmă atâtea necazuri și nenorociri.

Toată țara de mijloc a fost cutropită de apă. Insuși palatul împăratului e încunjurat de apă. Uriașul potop de apă a cuprins sub valurile lui infuriate o mulțime de oameni cari au pierit în valuri. Se spune că ar fi o mulțime mare de morți. În toată țara e jale mare.

Turcii nu-și dau pace!

În Turcia, tinerii Turci nu-și dau paceri. Îmbătați de isbânda împotriva bieților Greci istoviți de lupte continue între ei și între dușmanii dimprejur, acum se cred iară tari și puternici ca pe vremea temuților Sultani de altădată. Își ridică iară semeți cerbicea și din indemnul nu știm a cui își aprind paie în cap tocmai cu Englezii! Au ce au cu Englezii! Nu le place că văd la coastele lor armata engleză paznică la hotarele turcești și ar vrea cu orice preț s'o facă nevăzută de pe acolo! Pe ascuns se pregătesc de război împotriva lor, trimițând trupe numeroase în ținutul

Irakului dinspre Asia mică. Faptul acesta neliniștește grozav pe Englezi, dar cu ei nu se poate glumi ușor. Turcii dacă au voie de scăr-măneală, atunci fie asigurați, Englezii au ac de cojocul lor!

Se sfârșește războiul din Maroc!

În Maroc luptele dintre armatele franceze, spaniole și Marocanii răsculați, sunt pe sfârșite! Știrile cele mai noi spun, că Francezii și Spaniolii au cucerit punctele cele mai puternice ale Marocanilor. Se spune, că răsculații ar fi cerut să se încheie pacea. Osteniți de lupte cei mai mulți părăsesc pe Abdel-Krim.

Alegerile comunale județene.

Pentruca fiecare cititor al gazetei noastre să fie pe deplin lămurit asupra listelor de alegere pentru comune și județ, aducem la cunoștința cititorilor noștri următoarele:

Cine are drept de vot?

Bărbații trecuți de 21 ani, cari locuiesc în comună de cel puțin un an, dacă vor fi trecuți în lista de alegere pentru comună și județ. Nu vor putea fi trecuți în listă, în neputință de a fi alegători: cei puși sub îngrijire, cei cari sufer de nebunie, adevărită oficial, cei în stare de faliment și cei ce trăiesc din ajutor de binefacere, afară de invalizii de război.

Vor fi nevrednici toți aceia, a căror purtare nu îngăduie să fie alegători, și anume: cei condamnați la închisoare pentru fapte necurate, apoi trădătorii de țară și cei cari țin casă de desfrâu.

Cine face lista alegătorilor?

Lista pentru cele dintâi alegeri o compune: la sate, primarul cu notarul, până la 1 Oct. 1925, iar la orașe primarii sau președinții comisiilor interimare. La alegerile ce vor urma după acestea, lista o va face Delegația comună.

Când se vor cunoaște listele?

Se vor cunoaște dela 1 până la 10 Oct. 1925.

Cetățeni! În acest termin, dela 1 până la 10 Octomvrie 1925, fiecare să vă convingeți dacă sunteți sau nu trecuți în listele de alegere, ori dacă sunt trecuți oameni neîndreptățiți. Cei netrecuți în listă vor face cereri, cari se vor înainta la judecătoria de ocol unde aparține comuna de locuință a petentului, până cel mai târziu la 10 Octomvrie 1925.

Judecătorul va trebui să hotărească în 8 zile dela primirea cererii. Este de însemnat că terminul de judecare nu se va aduce la cunoștință prin citație ci se va arăta la ușa judecătoriei, astfel sfând lucrul, cetățenii cari fac recurs vor face bine să dea lucrul unui avocat, care să urmărească terminul.

Pentru facerea cererilor și urmărirea terminului de dezbateri vă stau la îndemână fără plată în Alba-Iulia: Dr. Ioan Marciac, Dr. Zaharie Munteanu, Dr. Atanasie Mârza, Dr. Gregoriu Gherman și dr. Ștefan Pop. În Aiud: Dr. Emil Pop și Dr. Accelenescu. În Abrud: Dr. Laurențiu Pop, Dr. Candin David și Dr. Mircea Pop. În Uioara: Dr. Ionel Rîșca și Dr. Onoriu Cizmașiu. În Blaj: Dr. Zaharia Boilă și Dr. Ioan Bianu.

Data fiind însemnătatea alegerilor comunale și județene, nădăjduim că fiecare cetățean își va apăra dreptul de vot oricâtă pierdere de vreme l-ar costa.

Cititorii gazetei noastre sunt rugați să binevoiască a împărtași acestea și celorlalți conșateni ai lor.

Prin ce ne putem câștiga harul sfinților.

Am arătat în cele de mai înainte, cât se poate mai limpede, ce și cum este harul lui Dumnezeu, și mai ales harul sfinților, și am dovedit, pe cât mi-a fost cu putință, pe înțelesul tuturor, în pilde și în asămănări, ce mari foloase avem din harul sfinților și cât suntem de nefericiți dacă îl pierdem. Urmează acum, să ne punem cu tot dinadinsul pe lucru și să-l câștigăm. Întrebarea e însă, cum și prin ce mijloace îl putem câștiga?

În cea dintâi zi de Rusalii Preasfântul Spirit și-a anunțat sosirea prin anumite *semne văzute și auzite*. Limbile de foc, cari s'au pogorât asupra capetelor sfinților apostoli au însemeat adecă luminarea minții și darul de limbi pe cari le-au primit apostolii deodată cu pogorirea Sfântului Spirit, iară sunetul ca de o suflare de fior — puterea pe care au primit-o apostolii.

Tot prin semne văzute și auzite dorește și Domnul nostru Isus Hristos să ne împărtășească și nouă harul sfinților, adecă prin anumite cuvinte și lucrări. Astfel de pildă, pentru curățirea de păcatul strămoșesc el a poruncit să ne ude cu apă (apa este curățitoare a spurcăciunilor trupesti) și să se rotească în aceeaș vreme anumite cuvinte, cari arată puterea Sfintei Treimi. Pentru a ne susține viața sufletească el a poruncit să mâncăm trupul și să bem sângele său, în forma pâinii și a vinului (pâinea și vinul susțin și nutresc trupul), și așa mai departe.

Semnele acestea văzute și auzite, rânduite de Domnul nostru Isus Hristos și cari ne mijlocesc harul sfinților, se numesc sacramente sau taine, și sunt șapte la număr, și anume 1. Botezul, 2. Mirul, 3. Împărtășania, 4. Pocăința, 5. Maslul, 6. Hirotonia și 7. Preoția.

Dacă ne gândim bine asupra acestor șapte sacramente sau taine, vom băga de seamă, că la fiecare este un lucru, o lucrare cu acest lucru, anumite cuvinte cari însoțesc lucrarea și, pe urmă, este lucrarea Spiritului Sfânt, adecă mijlocirea harului. De pildă, la botez, lucrul, pe care-l întrebuițăm, este apa; lucrarea este stropirea sau udarea cu apă; cuvintele sunt: „Botează-se servitorul lui Dumnezeu (cutare) în numele Tatălui și al Fiului și al Spiritului Sfânt. Amin”; lucrarea Spiritului Sfânt adecă mijlocirea harului este: scăparea de păcatul strămoșesc și de toate păcatele pe cari le-ar fi făcut cel botezat înainte de botez și câștigarea harului sfinților.

Semnele întrebuițate la sfintele sacramente nu numai înseamnă ci și mijlocesc harul. Sunt și semne de acelea cari numai înseamnă anumit lucru, dar nu-l și mijlocesc. Astfel fumul este numai un semn al focului, care nu și produce foc. Soarele însă este un semn care mijlocește ziua, pentrucă soarele nu anunță numai ziua, ci o și mijlocește, o și aduce. Fără soare nu este ziua.

Părintele Iuliu.

Rugăm pe cititorii cari nu sunt în rând cu plata foil, să binevoiască a ne trimite restanțele cu cari ne sunt datori. Nu mai așteptați provocări!

Știrile Săptămânii

Binecuvântarea bisericii din Habic.

În ziua de 20 Septembrie a. c. a avut loc binecuvântarea bisericii din Habic (jud. Mureș-Torda.) care s'a edificat în anul 1842 și a fost reînnoită în anul acesta. Binecuvântarea a fost săvârșită de către preoții: Iuliu Grama din Chihheriu de sus, Nicolae Radu din Telec și Victor Fărcaș din Habic.

S'a făcut vecernia, sfințirea apei, apoi di părinte Iuliu Grama a rostit o frumoasă predică. Dânsul prin cuvinte mișcătoare a arătat pentru ce este atât de însemnat actul sfințirii unei biserici, ce este biserica și ce menire are. Apoi a adus laudă acelor săteni harnici cari au jertfit, fiecare după puterile sale, pentru înfrumusețarea casei Domnului și i-a îndemnat ca să meargă cu evlavie să se închine în fața altarului, unde însuși Dumnezeu se coboară sub forma pâinei și a vinului, și se jertfește pentru noi. În sfârșit incheie prin o frumoasă rugăciune, mulțumind lui Dumnezeu pentru că le-a ajutat ca să-și sfârșească cu pace ceace au început și îl roagă ca și de acum înainte să ajute pe acei cari se închină lui. —

Vasile Moldovan, student.

Indemnați pe vecini și cunoscuți, să aboneze și danșii „Unirea Poporului“, foaie veche și cinstită.

Vom avea 68 de județe. În zilele trecute Majestatea Sa Regele a iscălit planul de lege despre noua împărțire în județe a țării. Conform acestui plan vom avea 68 de județe și nu 71, cum am scris, după alte gazete, în numărul trecut.

Bani noi. Zilele trecute s'au pus în circulație (umblare) noile bancnote (hârtii) de câte 500 lei.

Copil cu două limbi. Într'un spital din Spalato au adus nu de mult pe băiatul croat Ilo Bezmiljinovic, de trei ani, care are două limbi, una sub cealaltă. Părinții se roagă de doctori să-l opereze, pentru că copilul nu poate vorbi. Doctorilor însă li-e frică, nu cumva, tăind limba a doua, să moară copilul.

Din hoț și ucigaș — primar comunal. Și iată că s'a întâmplat și aceasta într'o comună din Bucovina, Itica-veche. Înainte cu vreo 30—40 de ani plecase în America un fecior cu numele Nicolae Rutca. Acelo s'a făcut haiduc, a furat și a ucis foarte mult și a fost condamnat la moarte dimpreună cu tovarășii săi, cărora li-s'a și tăiat capul. Nicolae Rutca a scăpat atât de temniță cât și de moarte și a venit în țară, aducând cu sine o mulțime mare de bani. Ajuns acasă, s'a dat de partea stăpânirii, care l-a numit primar al comunei, împotriva voinței celorlalți oameni. Aceștia au scris cunoscuților din America, de unde au scris știrea că cine a fost Nicolae Rutca. Pe când a sosit această veste, Nicolae Rutca era mort, l-au omorât doi feciori, a căror proces se judecă acum.

Bolșevicii ruși au volt să omoare familia noastră regală. În Basarabia poliția a făcut câteva destăinuri grozave. Bolșevicii ruși aveau de gând să facă o nouă lovitură ca anul trecut la Tatar-Bunar, iar în ziua de 11 Octombrie, când familia noastră regală va lua parte la serbările din Iași, să omoare pe toți cei de față. Au fost însă descoperiți și arestați toți cei ce aveau ceva amestec în afacere.

Moartea unui episcop. Dumineca trecută a murit la Constanța episcopul Ilarie Teodorescu al Constanței. A fost înmormântat la București.

Moartea crâșmelor. Guvernul averscan și liberal au dat voie să se deschidă o sumedenie de crâșme, așa că tot la 200—300 de locuitori avem o crâșmă în România Mare. Văzând guvernul liberal că crâșmele s'au înmulțit ca ciupercile, e pe cale să aducă o lege, după care nu pot să fie mai multe crâșme decât una la o mie de locuitori. Așadar o crâșmă la 1000 de locuitori și o biserică la 2000.

Iarăși obrăznicie jidovescă. La Cluj s'au supus la examenul de bacalaureat (maturitate) și elevii liceului jidovesc „Tarbut“ din Cluj. Fiindcă examenul la înscris s'a făcut din întâmplare tocmai într'o zi de sărbătoare jidovescă și fiindcă mulți dintre ei au bucat, nefiind pregătiți, ei s'au ascuns în sinagoga jidovescă din strada Barițiu și au atacat cu pietri pe profesorii Fortunescu, Marin Ștefănescu și Gheorghiu. S'a făcut numai decât arătare la minister, care va lua măsurile de lipsă împotriva elevilor obraznici și atât de îndrăzneți.

Palatul împăratului japonez sub apă. Săptămânile trecute o groaznică rupere de nori s'a năpăstuit asupra capitalei Japoniei, Tokio. Mii de case au fost luate de apă, iar palatul împăratului încă e sub apă.

Mana viței.

Nu numai oamenii ci și plantele încă pătimesc de boale. Nici o plantă însă nu suferă așa mult din pricina boalelor, ca și vița de vie. O atacă filoxera, îi slăbește butucul făinarea și o nimicește cu totul *mana* sau *peronospora*. Când mana viței s'a ivit în vie, n'o mai putem opri. E mai rea ca ciurma. Prăpădește toată via.

Mana viței a fost adusă la noi din America, odată cu vițele americane. La noi în țară s'a ivit înainte de aceasta cu vre-o patru zeci de ani. Și pe unde a reușit să se așeze, a pricinuit pagube foarte mari.

Învățații spun, că Mana viței este o ciupercă mică. Se ivește pe dosul frunzelor de vie, pe lângă vinișoare. Se vede în formă de pete albe, mici. Mai târziu petele se măresc și cuprind întreagă frunza.

Acestea pete sunt din firisoare subțiri și rămurate — *miceliul* ciupercii. Pe acestea firisoare cresc rămurele mici, numite *conidiofori*, cari au în vârf o umflătură — *conidia* — în care se găsește un praf mărunț de tot — care nu e altceva decât *sporii*, prin cari ciuperca se înmulțește.

Fiecare spor are câte două firisoare mici — doi *cili* — cu ajutorul cărora se mișcă. De aceea, acești spori se mai numesc și *zoospori*.

Zoosporii se mișcă pe frunză, făcând ca ciuperca să se lătească. Mișcarea zoosporilor ține într'una, vreme de o jumătate oră, apoi se opresc. Pelița învâitoare — membrana zoosporului — în dreptul unui punct neîngroșat, numit *por germinativ*, plesnește. Conținutul iasă, începe să crească, intră în frunză și formează acolo o mulțime de firisoare ramificate, *miceliul*. Din acest miceliu se vor forma iarăși conidiofori, conidii și zoospori, cari vor lăți ciuperca mai departe.

Desvoltarea ciupercii se face în timp foarte scurt. Dacă vremea este prielnică în zece, cel mult douăsprezece ore, ciuperca este deplin dezvoltată.

Iarna, mana viței nu mai poate face spori și astfel e în primejdie să se nimicească. De aceea încearcă alt chip de înmulțire. Anume face ouă. Ouăle rabdă frigul iernii și primăvara din ele crește o altă ciupercă.

Mana viței se ivește pe timpul ploios și răcoros. Arșița soarelui și uscăciunea n'o lasă să se desvoolte.

Frunzele atacate de mana viței în dreptul petelor albe, se îngălbinesc. Pe încetul se uscă și cad.

Mana viței atacă și crenguțele tinere, cărceii, florile și boabele de struguri.

După doi-trei ani, fiindcă vița rămâne fără frunze, butucul se slăbește și se uscă.

În contra manei ne putem lupta împiedcându-o să se așeze în vie. Împiedcarea se face, stropind via cu zeamă bordoleză. Aceasta zeamă se pregătește din apă, var și piatră vântată.

Ion Popu-Câmpeanu.

Poșta gazetei.

Șorostin. — Raportul trimis este prea lung și prea local; ne pare rău că e prea strâmt locul în foaie și nu-l putem publica. —

Izvin. — Poezia trimisă are simțiri foarte frumoase și creștinești, dar versurile nu sunt destul de reușite ca să le putem publica. Mai încercați altele!

Suat jud. Cojocna. — În potrița conducătorului nedestoinic al Dvoastră, calea e să Vă adresați Episcopului său dela Cluj, care singur are căderea să curme răul. Dacă am publica noi articolul trimis, ni-s'ar sice că atacăm ortodoxia.

On. Emil Ostade H. Am primit 600 Lei.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Nr. 344.
execuțional 1925

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judiciar aduc la cunoștința publică în senzul legii, articolul LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare: *cassă de bani Wertheim și o fînătoare de petrolu* cari în urma decizului Nr. C. 513/3 din anul 1925 al Tribunalului din Sibiu, s'au executat în — în favorul executatului C. F. Jickeli repr. prin avocatul Dr. H. Bordan împotriva executatului — din comuna Hususău pentru încassarea capitalului de 10,552 Lei — bani și acces prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 12500 Lei, — b, se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza decizului Nr. G 2494 1924 al judecătoriei de ocol din Blaj, se fixează termenul pe 17 Octombrie anul 1925 la orele 4 p. m. în comuna Hususău și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii LX din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încassat face 10552 Lei — bani capital, dobânzile cu 8 % socotind din 2 Septembrie 1924 iar spesele până acum statorite de 2265 Lei — bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului XLI din 1908 § 20.

Dat în Blaj la 26 Sept. 1925. Nicolae Baciu, executor judecătoresc de ocol. 94 1-1

Capitulul mitropolitan gr.-catolic — Blaj.

Nr. 145—1925.

CONCURS.

Pentru primirea alor 2 săraci în *Aziul de bătrâni Nicolae Pepelovici și soția Ana n. Gyulai* publicăm concurs cu termenul de 31 Octombrie 1925. Pot concurge — fără deosebire de limbă și religie — bătrâni incapabili de lucru, sănătoși și cu purtare cinstită. La primire vor avea întâietatea cei din Blaj, apoi bătrânii din județul Albei inferioare și pe urmă cei din alte județe ale Ardealului.

Cererile se vor înainta prin oficiul parohial, care deodată va declara că concurentul împlinesc condițiile de mai sus.

Blaj, 23 Septembrie 1925.

Iacob Popa
prepozit capitular.

(92) 2-2

Cugetați odată:

„Veritabilul Frank” cu râșnița de cafea, ar fi putut el câștiga — în lumea întreagă — atât de ușor amatori, dacă gospodinele nu i-ar fi recunoscut deja de mult calitatea sa superioară? Și ce mică este reputația imitațiilor lor sale față de el?

Prăvălie nouă în Blaj Hoza & Marcu

prăvălie de manufactură și coloniale
în engros și în detail

Filiala Firmei **VASILE HOZA**
din Sibiu

Are tot felul de mărfuri de manufactură, stofă
pentru haine de domni și dame, Pânzării, Zestre,
Cretoane, Satinuri, articole D. M. C.

Ornate sacre pentru biserici

Prapori, Potire, Cădelniți, Cruci de mână, Cruci
de prapori, cu cele mai convenabile prețuri.

:-: Serviciu ireproșabil :-:

Nime să nu mai comande haine
și scule bisericești, până nu se
va convinge de prețurile firmei
românești

Hoza & Marcu

Blaj, Piața Inocențiu Clain nr. 12.

6-7 (79)

Cumpărați-vă bumbac
de țesut acum e timpul
la magazinul

Ștefan Nyerges, Blaj.

Tot aici se află în depozit stoffe
de lână pentru uniforme la fete și
băieți, pecum și pentru alte haine.

Delenuri, crepoane, eporgiuri,
□ zefiruri și altele. □

Mare asortiment de bumbăcării

Articole cosmetice, apă
de Colonia, săpunuri fine
de față, parfumuri și altele.

La secția cu coloniale:

Bomboane, ciocolată,
cadouri de sărbătorii!

□ Fructe sudice. □

PREȚURI CONVENABILE, SERVICIU
PROMPT.

(3) 52-52

Preoțime! Nou apărut! Invățătorii!

Comandați imediat cea mai frumoasă și bogată
carte de rugăciuni:

„Cărarea Fericirii”

de preotul G. Mânzat, care conține 368 pag. cu 26 ca-
pitole mari și diferite rugăciuni acomodată pentru orice
ocaziune, fiind aprobată de I. P. S. S. dl Episcop de
Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 531 --1925.

S'a pregătit în următoarele legături:

In carton tare . . . . . > 85 ---
> pânză fină cu cruce aurită > 140 ---
> piele lux, pe hârtie velină
pentru dame . . . . . > 280 ---

Pentru școlari se recomandă cele cartonate, à 85 lei.

La librăria ANCA Cluj.

Preoții Cereți:

„Predici la Morti”

de Prot. I. Marga. Prețul 45 lei.

La comandă anticipați prețul plus 10 Lei porto.
2-20 (67)

S'A DESCHIS IN BLAJ Atelier de modă

pentru pălării de dame

unde se află pălării fine de fetru și de catifea. Se
primese la transformat, curățit și vopsit în tot felul
de colorii pălării de filț. Se primese și lucrări din
catifea și alte materii, precum și diverse reparaturi,
cu prețuri moderate

ANA FILIP
str. Ioan M. Moldovan
casele proprii.

(19) 2-3

Vine iarna friguroasă!

Tot omul trebuie să aibă în casa
sa un cupțor bun și călduros.

Unde se găsesc asemenea cupțoare?

LA FIRMA

HENRICH & COMP.

BLAJ — STRADA REGINA MARIA

A sosit un transport nou de cupțoare
economice, din tinichea și din tuc
hornețe, uși, țevi. Precum și tot felul de
vase pentru culină.

Punem sticlă la ferești (geamuri).

Prețurile cele mai ieftine.

(84) 4-7

Dracul

e negru, dar tot nu e
atât de negru ca

Crema de ghetă

MARCA

„Yultur”

Sticlărie!

Atențiune!

Porțelan!

In strada Regele Ferdinand, vis-a-vis cu judecătoria de ocol, s'a deschis
o prăvălie nouă de sticlărie, porțelan,
lămpi, tot felul de obiecte de lux, de
argint de China, alpaca, ș. a.

□ acomodată pentru cadouri. □

Se pun geamuri, se încadrează icoane, având tot felul de cadre,
dela cele mai luxoase până la cele mai simple.

Se servește prompt și solid, cu prețurile cele mai modeste.

Pentru sprijin binevoitor se roagă

(65) 6-7

Henrik Trencsiner.

:-: Prăvălie nouă! :-:

Lămpi!

Geamuri!